

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-03967/2018-ERU

V Praze dne 17. května 2018

Č. j. 03967-3/2018-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ustanovení § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů v příkazním řízení podle § 90 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-03967/2018-ERU s obviněným z přestupku, kterým je podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. července 2017 (dále jen „energetický zákon“) rozhodl

takto:

- I.** Obviněný z přestupku, kterým je podnikající fyzická osoba [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE], IČO: [REDAKCE] (dále jen „účastník řízení“), **se uznává vinným z přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona**, kterého se dopustil tím, že v rozporu s § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 5. července 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Nymburk, v ulici Vagónky u nemovitosti č. p. [REDAKCE], v blízkosti plynárenského, resp. energetického zařízení (středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 25) činnost, v jejímž důsledku došlo v rozporu s ustanovením § 68 odst. 3 energetického zákona k poškození tohoto energetického zařízení, a tím k porušení výše uvedeného ustanovení energetického zákona.
- II.** Podle § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení, za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 15318.

O d ů v o d n ě n í

Dne 24. října 2017 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) v důsledku zjištění poškození plynárenského, resp. energetického zařízení při provádění stavebních prací dne 5. července 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Nymburk, v ulici Vagónka u nemovitosti č. p. ■ kontrolu ve věci dodržování § 68 energetického zákona účastníkem řízení.

Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil Úřad dne 5. ledna 2018 protokol o kontrole č. ■, č. j. 10342-10/2017-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Proti protokolu o kontrole a kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole nepodal účastník řízení žádné námitky.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že stavební práce, a to odkanalizování vozovky (dále jen „stavební práce“) byly účastníkem řízení prováděny dne 5. července 2017 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Nymburk, v ulici Vagónka u nemovitosti č. p. ■ na základě smlouvy o dílo č. ■ uzavřené dne 15. května 2017 mezi objednatelem společností Technické služby města Nymburka, se sídlem v Zahrádkách 1536/8, 288 02 Nymburk, IČO: 000 67 041 (dále jen „objednatel stavby“) a účastníkem řízení v postavení zhotovitele stavby s názvem „Odvodnění ul. Vagónka, Nymburk“.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby spolu s vymezením podmínek pro provádění prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení bylo objednatelem stavby požadováno a dne 1. července 2017 bylo účastníkovi řízení objednatelem stavby předáno, a to včetně situačních plánů, což dokládá zápis o předání a převzetí pracoviště/staveniště ze dne 1. července 2017. Vytyčení plynárenského zařízení nebylo provedeno.

Vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa ze zápisu o předání a převzetí pracoviště/stanoviště ze dne 1. července 2017, ve kterém je v bodě 5. uvedeno, že v prostoru staveniště se nacházejí sítě elektro, plyn a telefon a jednotlivá vyjádření správců sítí byla účastníkovi řízení (zhotoviteli) předána.

Provedenou kontrolou bylo zjištěno, že při provádění předmětných stavebních prací došlo účastníkem řízení dne 5. července 2017 k poškození plynárenského zařízení (energetického zařízení), a to středotlaké plynovodní přípojky IPE DN 32 („dále jen „plynárenské zařízení“).

Z předložené dokumentace, která je součástí kontrolního spisu, vyplývá, že stavební práce v místě poškození plynárenského zařízení prováděl účastník řízení, a to takovým způsobem při kterém došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení.

Z protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. ■ ze dne 5. července 2017 vyplývá, že příčinou poškození předmětného plynárenského zařízení bylo provádění stavebních prací, a to provádění výkopových prací pro odkanalizování vozovky prostřednictvím strojního zařízení Wacker Neuson 803 (malý bagr).

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k úniku plyn do ovzduší v množství 1 199 m³ v délce trvání 40 minut, což vyplývá z protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ, číslo protokolu [REDAKCE] ze dne 17. července 2017. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky jednomu konečnému zákazníkovi (odběrateli).

Celkové náklady za opravu poškozeného plynárenského zařízení byly dle kopie faktury – daňového dokladu č. [REDAKCE] ze dne 1. srpna 2017, vyčísleny poškozeným, a to společností GasNet, s.r.o., se sídlem Klíšská 979/96, Klíše, 400 01 Ústí nad Labem IČO: 272 95 567 na částku 32 530,94 Kč.

Veškeré náklady spojené s opravou poškozeného plynárenského zařízení účastník řízení uhradil dne 24. srpna 2017, což vyplývá z kopie z výpisu z účtu účastníka řízení, který je součástí předmětného kontrolního spisu.

Úřad obdržel v rámci prováděné kontroly dne 27. listopadu 2017 vyjádření účastníka řízení, evidovaného v rámci kontrolního spisu Úřadu pod č. j. 10342-5/2017-ERU (dále jen „vyjádření“), ze kterého však dle názoru správního orgánu nevyplývají žádné nové rozhodné skutečnosti, které by mohly mít v daném případě vliv na zjištěné okolnosti daného případu, tj. poškození plynárenského zařízení a odpovědnost účastníka řízení za spáchání ve výroku uvedeného přestupku, která je v daném případě, tzn. účastníka řízení, který je podnikající fyzickou osobou, založena na objektivní odpovědnosti tedy odpovědnosti za výsledek, a to na porušení právních povinností bez ohledu na zavinění. Správní orgán však uvádí, že skutečnosti, že účastník řízení bezprostředně nahlásil vzniklé poškození místně příslušnému správci plynárenského zařízení a beze zbytku uhradil vzniklou škodu, byly vyhodnoceny jako polehčující okolnosti. Správní orgán také v daném případě zohlednil vyjádření účastníka řízení ohledně neuložení předmětného plynárenského zařízení v požadované hloubce, dále vyjádření, že stávající plynové přípojky nebyly zapískovány a nebyly označeny fólií a okolnostem stavebních prací, tak jak účastník řízení uvedl ve svém vyjádření.

S ohledem na výše uvedené, po prostudování všech podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 10342/2017-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 26. dubna 2017, dospěl správní orgán k závěru, že veškeré podklady pro posouzení věci jsou dostačující a není pochyb o tom, že se předmětného jednání účastník řízení dopustil, a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti a skutečnosti daného případu tzn. skutková zjištění, o kterých nemá správní orgán důvodné pochybnosti, a proto správní orgán přistoupil podle § 90 zákona o odpovědnosti za přestupky v souladu § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

Správní orgán se nejprve zabýval otázkou vymezení časové působnosti a odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku ve smyslu § 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, přičemž dospěl k závěru, že ke spáchání předmětného přestupku došlo dne 5. července 2017 a správní orgán vydal tento příkaz v době účinnosti zákona o odpovědnosti za přestupky, který nabyl účinnosti dne 1. července 2017, proto vedl správní orgán předmětné řízení podle zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení se správním řádem a podle energetického zákona.

Přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v § 46 odst. 8, 9, 10 nebo v § 68 odst. 3 nebo 5 energetického zákona.

V tomto příkazním řízení se správní orgán zabýval porušením § 68 odst. 3 energetického zákona, dle kterého platí, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení.

Z § 68 odst. 2 písm. a) energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se pro účely energetického zákona rozumí souvislý prostor vymezený svislými rovinami vedenými ve vodorovné vzdálenosti od půdorysu plynárenského zařízení měřeno kolmo na jeho obrys. U plynovodů a plynovodních přípojek o tlakové úrovni do 4 bar včetně, umístěných v zastavěném území obce činí 1 metr na obě strany a umístěných mimo zastavěné území obce činí 2 metry na obě strany. V projednávaném případě tak činilo ochranné pásmo plynárenského zařízení 1 metr na obě strany.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty přestupku poškození plynárenského zařízení a v příčinné souvislosti tak lze trestat pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není, na základě zjištěných okolností a skutečností vyplývajících z kontrolního spisu, pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl stavební práce, při jejichž realizaci nedodržel podmínky pro provádění činnosti v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a v důsledku porušení těchto podmínek došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo dostatečným způsobem prokázáno, z podkladů obsažených v kontrolním spisu, že účastník řízení nedodržel podmínky energetického zákona stanovené v § 68 odst. 3 energetického zákona, tj. v daném případě zdržet se jednání, kterým by mohlo dojít k poškození plynárenské soustavy nebo omezení nebo ohrožení jejího bezpečného a spolehlivého provozu, a veškeré činnosti provádět tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Účastník řízení také nezajistil vytyčení plynárenského zařízení. S ohledem na výše uvedené lze uzavřít, že účastník řízení uvedené podmínky a stanovené povinnosti nedodržel, neboť při provádění stavebních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení došlo při provádění těchto prací k poškození předmětného plynárenského zařízení.

Nad rámec shora uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem přestupků právnických a podnikajících fyzických osob je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností, bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je proto věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, a to v daném případě povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na shora uvedené lze uzavřít, že účastník řízení svým jednáním porušil § 68 odst. 3 energetického zákona, čímž došlo k naplnění formálních znaků skutkové podstaty přestupku dle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formálních znaků přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (společenské škodlivosti) tak, jak vyplývá

ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135 ze dne 31. května 2007), respektive z § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky, dle kterého platí, že přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Z výše uvedeného vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku). Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty (přestupky). Podstatou správních deliktů (přestupků) je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu (přestupku), pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Z výše uvedeného vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt (přestupek), musí být kromě formálních znaků deliktního (protiprávního) jednání naplněna i materiální stránka deliktu (přestupku) a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot.

Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou škodlivost, spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, při kterém došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

S ohledem na výše uvedené je správní orgán přesvědčen, že není v daném případě pochyb o naplnění formální a materiální stránky předmětného přestupku ze strany účastníka řízení, v důsledku čehož lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání ve výroku uvedeného přestupku.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda nejsou naplněny podmínky uvedené v § 21 zákona o odpovědnosti za přestupky zprošťující účastníka řízení odpovědnosti za přestupek, tedy zda účastník řízení za přestupek neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby přestupku (porušení právních povinností) zabránil. Z podkladů, které měl správní orgán k dispozici, však nevyplývá, že by nastala jakákoliv objektivní zákonem předvídaná situace, která by umožnila liberaci účastníka řízení, tedy zánik odpovědnosti za spáchání předmětného přestupku. Lze tak konstatovat, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinností zabránil.

Ve vztahu k výše uvedenému lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, kterého se dopustil porušením § 68 odst. 3 energetického zákona.

Za přestupek podle § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle § 91a odst. 7 energetického zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti přestupku včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

Při stanovení výše uložené pokuty přihlížel správní orgán ke všem výše uvedeným okolnostem a skutkovým zjištěním projednávaného případu.

Při určení druhu a výměry správního trestu přihlížel správní orgán ve smyslu § 37 písm. a); c) a g) zákona o odpovědnosti za přestupky k povaze a závažnosti přestupku; k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem a k povaze činnosti účastníka řízení.

Dále správní orgán přihlížel dle ustanovení § 38 písm. b); c); d) zákona o odpovědnosti za přestupky k významu a rozsahu následku přestupku; ke způsobu spáchání přestupku a okolnostem spáchání přestupku. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše uložené pokuty též k osobě pachatele, tj. účastníka řízení.

Správní orgán při posuzování otázky výměry správního trestu přihlížel k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem tak, jak je uvedeno níže.

Vzhledem k posouzení otázky povahy a závažnosti přestupku správní orgán uvádí, že skutečnost, že účastník řízení při provádění stavebních prací poškodil plynárenské zařízení, které poškodil v ochranném pásmu plynárenského zařízení při provádění stavebních prací, tj. výkopových prací pro odkanalizování vozovky prostřednictvím shora uvedeného strojního zařízení, byla vyhodnocena jako přitěžující okolnost při stanovení výše uložené pokuty.

Správní orgán dále přihlížel k povaze účastníka řízení, přičemž dospěl k závěru, že hlavním předmětem podnikání účastníka řízení jsou právě činnosti související se stavebními pracemi, a to provádění staveb, jejich změn a odstraňování, při kterých došlo k poškození předmětného plynárenského zařízení, a proto by právě účastník řízení s ohledem na povahu své činnosti měl v ochranném pásmu plynárenského zařízení provádět činnosti s maximální opatrností s předcházením vzniku případných škod a souvisejících nebezpečí. Uvedené vyhodnotil správní orgán jako přitěžující okolnost při stanovení výše uložené pokuty.

Ve vztahu k významu a rozsahu následku přestupku správní orgán uvádí, že skutečnost, že v důsledku poškození předmětného plynárenského zařízení došlo k úniku plynu do ovzduší v množství 1 199 m³ v délce trvání 40 minut s přerušením dodávky jednomu konečnému zákazníkovi (odběrateli), byla vyhodnocena jako přitěžující okolnost při stanovení výše uložené pokuty.

Ve vztahu ke způsobu a okolnostem spáchání přestupku správní orgán uvádí, že skutečnosti, že účastník řízení bezprostředně po vzniklém poškození předmětného plynárenského zařízení, toto poškození bezprostředně nahlásil místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu a dále to, že účastník řízení beze zbytku uhradil vzniklou škodu vyčíslenou na částku 32 530,94 Kč, byly vyhodnoceny jako polehčující okolnosti při stanovení výše uložené pokuty. Správní orgán dále jako polehčující okolnosti zohlednil také vyjádření účastníka řízení ohledně neuložení předmětného plynárenského zařízení v požadované hloubce, nezapískování stávajících přípojek a neoznačení fólií a okolnostem stavebních prací, tak jak účastník řízení uvedl ve svém vyjádření.

Při stanovení výše uložené pokuty je nutno také zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení – obviněnými z přestupku, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při jejich

dodržování. Na straně účastníka řízení je tedy třeba uvést, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, což správní orgán vyhodnotil jako výrazně polehčující okolnost při stanovení výše uložené pokuty.

Co se týká majetkových poměrů účastníka řízení, pak správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. Usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za přestupek je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí.

S ohledem na výše uvedené, kdy účastník řízení dle údajů dostupných z živnostenského rejstříku vykonává živnostenské oprávnění více než 25 let (den vzniku oprávnění 15. dubna 1992) a dále dle výpisu z katastru nemovitostí disponuje vlastnickým právem k [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE] a [REDAKCE] v katastrálním území [REDAKCE] nelze vzhledem k tomu, že uložená pokuta byla stanovena ve výši, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, tj. při samé dolní hranici možné zákonem stanovené sazby, v případě účastníka řízení, uvažovat o tom, že by uložená pokuta pro účastníka řízení mohla mít likvidační charakter.

Po zvážení všech okolností daného případu byla správním orgánem pokuta stanovena tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. u samé dolní hranice možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán k výši udělené pokuty uvádí, že se jedná o pokutu, která činí 0,2 % z maximální zákonné výše pokuty. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň může vzhledem k závažnosti přestupku plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto příkazu, byla uložena v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

P o u č e n í

Proti tomuto příkazu lze podle § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Mgr. Jiří Kreuzman, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha